Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul central (judecător Ghercavii Svetlana)
Dosarul nr.2ac-90/24 (nr.2-24033587-03-2ac-15072024)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil și de contencios administrativ

D E C I Z I E

25 martie 2025 mun. Bălți

Instanța compusă din:
Președintele completului Elena Grumeza
Judecătorii: Natalia Costaș și Ivan Parii
Grefier: Nadejda Macovei

examinând în ședință publică, ***în procedura cererilor cu valoare redusă***, cererea de apel declarată de SRL „Verix-Grup" împotriva hotărârii judecătoriei Bălți, sediul central, din 14 mai 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată formulată de SRL „R-Shipping Express" către SRL „Verix-Grup", cu privire la încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului:

La data de 26.03.2024 SRL „R-Shipping Express" a înaintat în instanța de judecată cerere de chemare în judecată către SRL „Verix-Grup" privind încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii a indicat că, la data de 30.03.2022, între SRL „R-Shipping Express" și SRL „Verix-Grup" a fost încheiat contract de expediție nr. 0047, prestare a serviciilor de transport-expediție. Conform clauzelor contractuale și anume pct 4.6 clientul va achita costul pentru prestarea serviciilor în baza facturilor eliberate de către expeditor în termen de 14 zile de la vămuirea mărfii. La data de 10.05.2022 și 10.06.2022 între SRL „Verix-Grup" și SRL „R-Shipping Express" a fost încheiat actul Comanda pentru transport FCL, numărul comenzii RS70406.

Pe parcursul desfășurării activității comerciale, în conformitate cu contractele sus menționate, furnizorul a prestat serviciul conform condițiilor contractuale. Drept confirmare acestui fapt servește contractul nr.0047 din 30.03.2022, CMR nr. AC0324403, contul de plată nr. RS70140B din 15.07.2022, act spre achitare nr. RS704406Q din 10.06.2023 în sumă de 2750 euro, nr. RS704406 din 02.06.2023 în sumă de 2740 euro, actul de îndeplinire a serviciilor nr. RS704406 din 20.10.2023 prin care pârâtul recunoaște datoria, factura nr. AA 07003370 din 20.10.2023, act de verificare a datoriilor din 01.11.2023, prin care apare datoria în mărime de 110 702,01 lei, act de verificare a datoriilor din 31.12.2023, prin care pârâtul achită suma de 40 000,00 lei, suma restantă fiind de 70 702,01 lei, act de verificare a datoriilor din 13.03.2023 prin care pârâtul mai achită suma de 25 000,00 lei, suma restantă fiind de 45 702,01 lei.

Potrivit actului de îndeplinire a serviciilor indicat supra, se menționează că, „toate serviciile indicate în acest Act sunt îndeplinite pe deplin, în termen și fără pretenții”. Potrivit actelor anexate, sunt prestate servicii în sumă de 110 702 lei. Menționează că, factura fiscală este semnată de ambele părți, respectiv pârâtul a recunoscut recepționarea serviciilor fără careva pretenții. Având în vedere cele expuse, contabilitatea creditorului SRL „R-Shipping Express” a emis la data de 13.03.2024 act de verificare a datoriilor la zi. Conform acestui act, debitorul datora creditorului suma de 45 702, 01 lei, iar până la acel moment, acea sumă nu s-a modificat.

Luând în considerare faptul că, pârâtul nu a respectat obligațiunile la care s-a angajat în cadrul contractului de expediție, reclamantul a încercat o aplanare a conflictului pe cale amiabilă. Astfel, pe lângă apelurile telefonice, pe lângă termenii indicați în contract și nerespectați de către pârât, reclamantul a expediat în adresa pârâtului somația de plată nr. 119 privind achitarea sumei, după care s-a adresat cu acțiune în instanța de judecată.

Reclamantul a solicitat încasarea de la SRL „Verix-Grup” cu titlu de datorie suma de 45 702,01 lei, penalitatea contractuală în sumă de 56 977,37 lei și cheltuielile de judecată: taxa de stat în sumă de 3292,09 lei și asistența juridică în sumă de 15 000 lei.

La data de 13.04.2024, reprezentantul reclamantului „R-Shipping Express” SRL, avocatul Timotin Iulian, a depus o cerere de concretizare a pretențiilor prin care a indicat că, pârâtul a achitat parțial datoria în beneficiul reclamantului și anume la data de 25.03.2024 suma de 15000 lei, la data de 02.04.2024 suma de 30702,00, iar în total a achitat suma de 45702,00 lei. Totodată, a indicat în cerere că, în temeiul art.875 alin.(6) Cod Civil, suma de 45 702,00 lei a fost distribuită pentru cheltuielile de judecată. Astfel, la data întocmirii cererii de concretizare, pârâtul înregistra cu titlu de datorie suma de 45 702,01 lei și 29 567,46 lei cu titlu de penalitate, calculată pentru perioada 03.11.2023-06.03.2024.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 14 mai 2024, s-a admis acțiunea înaintată de SRL „R-Shipping Express” împotriva SRL „Verix-Grup” cu privire la încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată.

- s-a încasat de la SRL „Verix-Grup” IDNO 1002602000047, în beneficiul SRL „R-Shipping Express” IDNO 1015600026821, datoria în sumă de 45702,01 (patruzeci mii șapte sute doi, 01) lei și penalitate în sumă de 29567,46 (douăzeci și nouă mii cinci sute șaizeci și șapte, 46) lei.
- s-a încasat de la SRL „Verix-Grup” IDNO 1002602000047, în beneficiul SRL „R-Shipping Express” IDNO 1015600026821, cheltuieli de judecată în sumă de 2 825, 00 (două mii opt sute douăzeci și cinci, 00) lei.

Solicitarea apelantului:

Exprimându-și dezacordul cu soluția instanței de fond, la data de 17 mai 2024, SRL „Verix-Grup” a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul central,

din 14 mai 2024, solicitând admiterea apelului și casarea hotărârii cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie respinsă.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de apel, SRL „Verix-Grup" a menționat că, hotărârea vizată este neîntemeiată și nefondată, emisă în mod unilateral și subiectiv, doar în interesele intimatului/reclamant „R-Shipping Express" SRL, fără a se lua în considerație poziția și opinia apelantului/pârât SRL „Verix-Grup".

În susținerea apelului, a reiterat că, la data de 30.03.2022 între SRL „R-Shipping Express" și SRL „Verix-Grup" a fost încheiat contractul de prestare a serviciilor de transport-expediție nr.0047. La data de 10.05.2022 și 10.06.2022, între SRL „Verix-Grup" şi SRL „R-Shipping Express", a fost încheiat actul Comanda pentru transportarea materialelor de construcție (Ceramică) FCL, numărul comenzii RS70406 și RS70406Q în sumă totală de 98 200 lei. La data 13.06.2022 marfa a fost prezentată Organului Vamal al RM în baza Declarației RK130281539. Ulterior, la data de 16.06.2022, de către SRL „R-Shipping Express" au fost eliberate facturile fiscale în formă electronică Nr.EAB000524863 din 16.06.2022 în sumă de 53 367,34 lei și EAB000524657 din 16.06.2022 în sumă de 57 334,67 lei, în total în sumă de 110 702,01 lei.

Indică că, deoarece suma de 110702,01 lei indicată în facturi depășea suma de 98 200,00 lei negociată la data întocmirii comenzii și declarată în vamă, iar SRL „R-Shipping Express" nu a prezentat un calcul şi o dovadă a modificării de preț, SRL „Verix-Grup" nu a acceptat facturile Nr.EAB000524863 din 16.06.2022 și EAB000524657 din 16.06.2022, care au fost benevol anulate de SRL „R-Shipping Express".

Susține că, ulterior, SRL „R-Shipping Express" a revenit la întrebarea privind achitarea serviciilor pentru comenzile RS70406 și RS70406Q în sumă de 110 702,00 lei. Astfel, de comun acord, pentru a menține relațiile de parteneriat, SRL „Verix-Grup" a acceptat să facă modificări în actele de import, corectând valoarea serviciilor de transport. Astfel, după declararea valorii cheltuielilor de transport în sumă de 110 702,01 lei, de către Serviciul Vamal a fost emisă decizia de regularizare N245 din 10.08.2022, cu recalcularea taxelor față de bugetul de stat pentru SRL „Verix-Grup".

Ulterior, la 20.10.2023 SRL „R-Shipping Express" a întocmit factura AAO 7003370 în sumă de 110 702,00 lei pentru serviciile de transport a mărfii efectuate în baza Cererii-comandă RS70406 și RS70406Q.

Reiterează că, potrivit clauzei înserate în pct.4.6 a contractului*, clientul va achita costul pentru prestarea serviciilor în baza facturilor eliberate de către expeditor în termen de 14 zile de la vămuirea mărfii.* Astfel, atrage atenția că, în termenul indicat la pct.4.6, expeditorul SRL „R-Shipping Express" nu a eliberat factura, eliberând-o doar la data de 20.10.23, deci, consideră că, însăși reclamantul a încălcat obligațiile asumate prin contract.

Menționează și faptul că, intimatul/reclamant făcând trimitere la pct.4.6 din contract, consideră drept termen de plată 03.11.23, ceea ce nu se încadrează în 14 zile de la vămuirea mărfii. Totodată, mai menționează că, de fapt 14 zile de la vămuirea mărfii

nu este un termen stabilit pentru plată, ci un termen pentru eliberarea facturii de către intimat/reclamant.

Mai mult ca atât, indică că, conform clauzei înserate în pct.8.1 a contractului nr.0047 din data de 30.03.2022, părțile au stabilit că, *„prezentul contract va intra în vigoare de la data semnării acestuia de către reprezentanții autorizați ai părților, şi va acționa pe durata unui an calendaristic”.* Corespunzător, SRL „Verix-Grup” a contractat serviciile SRL „R-Shipping Express” doar în perioada de timp 30.03.22-30.03.23. Astfel, factura AAO 7003370 din 20.10.23 în sumă de 110 702,00 lei a fost eliberată după expirarea termenului de valabilitate a contractului, iar în actul de comandă din 20.10.23, pentru suma de 110702,00 lei, nu se face trimitere la contractul nr.0047 din data 30.03.2022, or, la acea dată contractul nu mai era valabil.

Dat fiind faptul că, la data de 20.10.23 - data apariției creanței, contractul nr.0047 din data de 30.03.2022, nu mai era valabil, prin expirare, drepturile și obligațiile civile între părți au apărut doar în baza facturii AAO 7003370 din 20.10.23, în sumă de 110 702,00 lei. Susține că, părțile nu au stabilit o clauză penală pentru obligația de 110 702,00 lei**,** pe lângă faptul că, și prin contract părțile nu au stabilit un termen de plată, ci un termen de eliberare a facturii.

Menționează importanța faptului că, potrivit actului de verificare, la data de 13.03.2024, datoria SRL „Verix-Grup” față de SRL „R-Shipping Express” era de 45 702, 01 lei. La 26.02.2024, SRL „Verix-Grup” a primit somația de la SRL „R-Shipping Express”, prin care cea din urmă a solicitat achitarea datoriei într-un termen de 7 zile. Prin urmare, SRL „Verix-Grup” a achitat integral datoria de 45 702, 01 lei până la examinarea prezentei acțiuni.

Drept consecință, indică că, odată cu admiterea cererii SRL „R-Shipping Express” și încasării sumei de 45 702,01 lei, instanța de fond nu a motivat care este raționamentul și prevederea legală prin care s-a admis încasarea dublă a datoriei în sumă de 45 702, 01 lei.

În cele din urmă, apelantul conchide că, instanța de fond a examinat cauza superficial, iar la examinarea dosarului nu a constatat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, ce a dus la emiterea unei hotărâri eronate, potrivit căreia SRL „Verix-Grup” a fost obligată să achite SRL „R-Shipping Express” datoria în sumă de 45 702,01 lei*,* care a fost achitată potrivit Ordinelor de plată nr. 856 din 06.03.2024 în sumă de 25 000,00 lei, nr. 1105 din 25.03.2024 în sumă de 15 000,00 lei, nr.1224 din 02.04.2024 în sumă de 30 702,00 lei, precum și a penalității în baza unui contract expirat de drept.

Poziția părților în ședința instanței de apel:

În cadrul ședinței în instanța de apel, reprezentantul apelantului SRL „Verix-Grup” avocatul Gherasim Angela a reiterat motivele de fapt și de drept, care au fost invocate în cererea de apel. Suplimentar a menționat că, prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 01 aprilie 2024, s-a admis cererea reprezentantului reclamantului SRL „R-Shipping Express” privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, ca ulterior, la data de 05 aprilie 2024 să fie expediată la poșta electronică informația privind achitarea

datoriei. A mai menționat că, suma transferată de 45702,01 lei a fost distribuită de către reclamant ca cheltuieli de asistență juridică, taxă de stat și penalitate, deși, în fiecare ordin de plată era indicat expres destinația plății și factura fiscală.

În aceeași ordine de idei, contabilul-șef al SRL „Verix-Grup" Coca Aurelia a declarat că, atribuirea transferurilor pentru achitarea asistenței juridice, taxei de stat contravine prevederilor Legii contabilității și raportării financiare nr.287 din 15.12.2017 și prevederilor Hotărârii Băncii Naționale nr.108 din 08.06.2023 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la transferul de credit, debitarea directă și atribuirea codurilor IBAN. Reprezentanții apelantului/pârât SRL „Verix-Grup" au solicitat admiterea apelului și casarea hotărârii instanței de fond.

Reprezentantul intimatului SRL „R-Shipping Express" avocatul Timotin Iulian a reiterat motivele de fapt și de drept, care au fost menționate în cererea de chemare în judecată și ulterior, în cererea de concretizare a pretențiilor. Suplimentar, a concretizat că, în termenul de 14 zile după vămuirea mărfii, potrivit pct.4.6 al contractului, SRL „R-Shipping Express" nu a eliberat factură, aceasta fiind eliberată în anul 2024. Și totodată, somația a fost înaintată către SRL „Verix-Grup" după eliberarea facturii.

A mai menționat că, penalitatea, care a fost solicitată, a fost calculată pentru suma de 45 702,01 de lei, reieșind din periodicitatea plăților pentru 03.11.2023, 13.12.2023 și 29.12.2023 și că, reclamantul/intimat și-a rezervat dreptul de calculare a penalității până la înaintarea acțiunii. Suma de 45 702,01 lei a fost redistribuită către o altă destinație, decât cea indicată, în baza art.875 alin.(6) Cod Civil. A solicitat respingerea cererii de apel cu menținerea hotărârii instanței de fond fără modificări.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind participanții prezenți la proces, analizând și studiind materialele cauzei, Colegiul civil consideră necesar de a admite cererea de apel declarată de SRL „Verix-Grup", a casa parțial hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 14 mai 2024, în latura încasării penalității cu emiterea unei noi hotărâri în această latură, din următoarele considerente.

Potrivit art.362 alin.(1) CPC, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.*

Dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la data de 14 mai 2024, astfel, apelul din 17 mai 2024 a fost declarat în termen (f.d.71).

În conformitate cu prevederile art.385 lit.c) Cod de procedură civilă, *instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, emițând o nouă hotărâre*.

În temeiul art.373 alin.(1) şi (2) CPC, *(1) instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță.*

În conformitate cu prevederile art.118 alin. (1), (3) CPC, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea*

justă a pricinii sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Art.121 CPC prevede că, *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar art. 130 alin.(1) al aceluiaşi act normativ prevede că, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, *o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.*

Conform prevederilor art.9 alin.(1) și alin.(2), lit.a) Codul civil, *drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sunt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile legislației civile. Drepturile și obligațiile civile apar din contracte și din alte acte juridice.*

În temeiul art.774 alin.(1) Codul civil, *în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face*.

Potrivit art.775 alin.(1) Codul civil, *debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.*

În conformitate cu art.776 Codul civil, *obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.*

Art.858 alin.(1) Codul civil stipulează că, *temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii.* Alin.(2) prevede că, o*bligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit*.

În temeiul art. 901 alin.(1) lit. a), e) și f) Cod civil*, atunci cînd, fără justificare, debitorul nu îşi execută obligaţia, creditorul poate, în condițiile legii şi, după caz, ale contractului, la alegerea sa să ceară executarea silită a obligației; să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare; să exercite orice alt mijloc juridic de apărare, prevăzut de lege sau contract, pentru realizarea dreptului său încălcat prin neexecutare.* Iar potrivit alin.(4), (5) al aceluiași articol, *mijloacele juridice de apărare prevăzute la alin.(1) care sînt compatibile pot fi cumulate. În special, creditorul nu este lipsit de dreptul la despăgubiri prin recurgerea la oricare alt mijloc. Neexecutarea obligaţiei înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligaţiei şi include neexecutarea totală sau parţială a obligaţiei, executarea necorespunzătoare sau cu întîrziere a obligaţiei.*

Potrivit art. 1411 Cod civil *(1) Prin contractul de transport, o parte (transportator) se obligă faţă de cealaltă parte (pasager sau expeditor) să o transporte împreună cu bagajele ei sau, respectiv, să transporte bunul la locul de destinaţie, iar cealaltă parte se obligă să plătească remuneraţia convenită.*

În temeiul art. 1525 Cod Civil *(1) Prin contractul de expediție o parte (expeditor) se obligă, pe contul și în numele celeilalte părți (client) sau în nume propriu, să organizeze transportul de bunuri prin încheierea unui contract de transport și îndeplinirea altor acte necesare în vederea efectuării transportării, iar clientul se obligă să achite remunerația convenită (comision).*

Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei rezultă că, între SRL „R-Shipping Express", în calitate de furnizor și SRL „Verix-Grup" a fost încheiat contractul comandă pentru servicii de transport și expediere nr. 0047 (f.d.8-10), iar la data de 10.05.2022 și 10.06.2022, între SRL „Verix-Grup" și SRL „R-Shipping Express" (expeditor) a fost încheiat actul de Comandă Pentru Transport FCL cu numărul RS70406 (f.d.11-13). Conform ordinului nr.70406 SRL „R-Shipping Express" a efectuat servicii de transport în beneficiul SRL „Verix-Grup", privind transportarea mărfii de la „Ecoceramtc" în sumă de 5490 euro (f.d.14).

Potrivit actului nr.RS70406; nr.RS70406Q din 20.10.2023, se confirmă faptul că, SRL „R-Shipping Express" a executat servicii de transport în beneficiul SRL „Verix-Grup" în sumă totală de 110 702,00 lei (f.d.18), fapt confirmat și de factura fiscală nr. AAO7003370, eliberată la 20.10.2023 în sumă totală de 110 702,00 lei (f.d.19).

Reclamantul SRL „R-Shipping Express" pretinde că SRL „Verix-Grup" nu a executat pe deplin obligațiile asumate și în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, la data de 21.02.2024 reclamantul SRL „R-Shipping Express" a expediat în adresa pârâtului SRL „Verix-Grup" o notificare prin care l-a informat pe ultimul despre suma datorată, prevederea clauzei pentru întârzierea plății, solicitând achitarea sumei de 70 702,01 lei, în caz contrar reclamantul își asumă dreptul de a intenta acțiune în instanța de judecată privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielile de judecată, totodată aplicarea sechestrului pe bunurile mobile, imobile și mijloacele bănești și conturile bancare (f.d.23), notificare care a fost recepționată de către pârâtul SRL „Verix-Grup" la data de 26.02.2024 (f.d.24).

Conform actului de verificare privind decontările reciproce, la data 13.03.2024, între SRL „R-Shipping Express" și SRL „Verix-Grup", a fost înregistrat un sold în sumă de 45 702,01 lei din partea SRL „Verix-Grup" (f.d.22).

Astfel, la data de 26 martie 2024 SRL „R-Shipping Express" a înaintat în instanța de judecată cerere de chemare în judecată către SRL „Verix-Grup" privind încasarea datoriei în sumă de 45 702,01 lei, a penalității contractuale în sumă de 56 977,37 lei, a cheltuielilor de judecată , la fel a solicitat aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii (f.d.5-7).

Prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 01 aprilie 2024, s-a admis cererea reprezentantului reclamantului SRL „R-Shipping Express" privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii (f.d.33-34).

La data de 13 aprilie 2024, avocatul Timotin Iulian în interesele SRL „R-Shipping Express” a depus cerere de concretizare a pretențiilor din acțiune, în care a invocat că, conform înscrisurilor prezentate de partea pârâtă la data de 05.04.2024, în beneficiul reclamantului au fost achitate sumele de 15 000,00 lei la data de 25.03.2024 și suma de 30 702,00 lei la data de 02.04.2024, în total suma de 45 702,00 lei. Totodată, a indicat în cerere că, în temeiul art.875 alin.(6) Cod Civil, suma de 45 702,00 lei a fost distribuită pentru cheltuielile de judecată. Astfel, la data întocmirii cererii de concretizare, pârâtul înregistra cu titlu de datorie suma de 45 702,01 lei și 29 567,46 lei cu titlu de penalitate, calculată pentru perioada 03.11.2023-06.03.2024 (f.d.38).

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 14 mai 2024, s-a admis acțiunea înaintată de SRL „R-Shipping Express” împotriva SRL „Verix-Grup” cu privire la încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată, motivându-și soluția pe faptul că, de către SRL „R-Shipping Express” au fost prestate servicii de transport și expediere în baza contractului nr.0047, ultimul fiind, astfel, îndreptățit la achitarea întregii plăți conform contractului și, respectiv, la încasarea sumei datorate de către pârât și totodată, conform prevederilor contractuale pct 5.3.2. al contractului reclamantul este în drept de a calcula penalitate de întârziere în mărime de 0,5% din suma restantă pentru fiecare zi de întârziere, iar pârâtul, la rândul său, nu a prezentat probe în vederea combaterii poziției reclamantului, precum că serviciile nu au fost prestate sau au fost prestate parțial (f.d.72-75).

Exprimându-și dezacordul cu soluția instanței de fond, la data de 17 mai 2024, SRL „Verix-Grup” a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul central, din 14 mai 2024, solicitând admiterea apelului și casarea hotărârii cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie respinsă (f.d.71, 88-96).

Corespunzător, Colegiul civil, analizând materialele cauzei și probatoriul administrat, în coroborare cu legislația pertinentă aplicabilă și motivele invocate de pârât/apelant în susținerea poziției sale, concluzionează despre temeinicia cererii de apel din motivele ce succed.

În temeiul prevederilor art. 992 alin.(1) din Codul civil, *contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.*

Dispozițiile art.1027 alin.(1) din Codul civil stipulează că, *contractul se consideră încheiat dacă părţile au ajuns la un acord privind toate clauzele lui esențiale.*

Astfel, raportând normele citate supra, instanța de apel constată indubitabil faptul că, între SRL „Verix-Grup” și SRL „R-Shipping Express” a luat naștere raportul juridic obligațional în baza contractului de expediție nr.0047 din 30 martie 2022.

Colegiul civil notează că, prin natura sa, raportul juridic obligațional este menit să producă efecte juridice. Efectul general al oricărei obligații este de a da creditorului dreptul de a obține de la debitor îndeplinirea exactă a prestației la care s-a obligat. Dar, pentru ca o obligație să poată fi executată, mai întâi de toate, este necesar ca aceasta să existe. Obligațiile se consideră executate în mod corespunzător, dacă sunt respectate toate condițiile prevăzute în actul din care au luat naștere, precum ar fi cele privitoare la obiectul, subiectele, locul, timpul și modul de executare.

La caz, instanța remarcă că, potrivit. pct.4.6. al contractului de expediție nr.0047 din 30 martie 2022 clientul urma să achite costul pentru prestarea serviciilor în baza facturilor eliberate de către expeditor în termen de 14 zile de la vămuirea mărfii.

În astfel de împrejurări, instanța de apel reține că, vămuirea mărfii a avut loc la data de 13 iunie 2022 potrivit Declarației RK1130281539 (f.d.47). Prin urmare, în temeiul pct.4.6. al contractului de expediție nr.0047 din 30 martie 2022, reclamantul/intimat SRL „R-Shipping Express" urma să elibereze factura pentru serviciile prestate în decurs de 14 zile de la data de 13 iunie 2022, or, în speță, se stabilește că, factura AAO7003370 a fost eliberată la data de 20 octombrie 2023 (f.d.19).

La acest aspect, Colegiul civil ține să menționeze că, luând în considerație neexecutarea de către reclamant/intimat a obligației prevăzute la pct.4.6. al contractului în cauză, nu poate fi imputat pârâtului/apelant faptul eschivării acestuia de la plata serviciilor. Mai mult ca atât, potrivit actului de verificare, la data de 13.03.2024 datoria SRL „Verix-Grup" față de SRL „R-Shipping Express" era de 45 702,01 lei, ceea ce denotă că, între timp, pârâtul/apelant a achitat o parte din datorie (f.d.22), care inițial a constituit suma de 110 702,00 lei.

În aceeași ordine de idei, se reține că, prin ordinele de plată nr.856 din 06.03.2024, nr. 1105 din 25.03.2024 și nr.1124 din 02.04.2024 suma de 45 702,01 lei cu titlu de datorie a fost achitată integral de către SRL „Verix-Grup" în beneficiul SRL „R-Shipping Express" (f.d.62-64). Aici, Colegiul civil notează că, în ordinele de plată, ca destinație a plății a fost indicat pentru transportator conform facturii AO7003370 din 20.10.2023, or, factura în cauză a fost eliberată pentru servicii de transport și expediție internaționale multimodale și Terminal Handing Change.

Subsecvent, la invocarea de către reclamant/intimat a prevederilor art.875 alin.(6) Cod civil, în temeiul căruia, suma achitată cu titlu de datorie pentru serviciile de transport de 45 702,01 lei a fost distribuită pentru servicii de asistență juridică, taxa de stat și penalitatea calculată, Colegiul civil menționează că, deși textul legal admite că, creditorul poate stabili altă imputație, nu prevede clar că, voința contractuală prealabilă părților, exprimată, spre exemplu, într-o clauză de stingere prioritară a principalului, la caz, a datoriei, ar prevala. Mai mult ca atât, se atestă o subminare a posibilității debitorului de a decide ordinea în care își execută obligațiile, ceea ce poate fi perceput ca o denaturare a echilibrului contractual. Or, o altă imputație a sumei de către creditor, astfel încât întreaga plată a debitorului să se consume asupra cheltuielilor și dobânzilor, lăsând principalul neatins, ar duce la perpetuarea dobânzilor contractuale sau legale.

În atare situație, Colegiul civil reiterează principiile generale ale dreptului civil și anume autonomia de voință, echitatea și buna-credință. Corespunzător, în speță, pârâtul/apelant SRL „Verix-Grup" avea dreptul de a decide cum își stinge obligația, atât timp cât nu a prejudiciat în mod nejustificat interesele reclamantului/intimat SRL „R-Shipping Express". Deopotrivă, SRL „Verix-Grup" a indicat expres că, plata se face asupra datoriei rămase în baza facturii AO7003370 din 20.10.2023. Această intenție nu a fost contrazisă de SRL „R-Shipping Express", care la momentul primirii plății urma să facă o imputație diferită, cel din urmă doar informând despre acest fapt instanța de fond prin cererea de concretizare din 13 aprilie 2024.

Astfel, plățile făcute de SRL „Verix-Grup” în sumă de 45 702,01 lei vor fi imputate datoriei pentru serviciile de transport, așa cum a fost indicat în mod expres și de bună-credință, în accepțiunea stipulărilor art. 10 alin.(1) și art. 11 alin.(1) Cod Civil.

Cu referire la solicitarea reclamantului/intimat de a încasa din contul pîrîtului suma de 29 567,46 lei cu titlu de penalitate, Colegiul civil reține că în temeiul art.947 alin.(1) Cod Civil, *clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate).*

Astfel, instanța de apel denotă că, potrivit pct.5.3.2. clientul se obligă să achite o penalitate contractuală în mărime de 0,5% din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere. Totodată, potrivit cererii de chemare în judecată depusă de SRL ,,R-Shipping Express”, se constată că, penalitatea este calculată pentru perioada 03.11.2023-06.03.2024, iar conform pct.8.1. valabilitatea contractului de expediție nr.0047 din 30.03.2022 era de un an calendaristic din momentul semnării acestuia, deci până la data de 30.03.2023.

Aderent, la acest aspect, Colegiul civil notează că, își găsește aplicabilitatea prevederea art.949 alin.(3) Cod Civil, care indică că, *în cazul în care a primit executarea, creditorul poate cere plata penalităţii numai dacă şi-a rezervat expres acest drept la primirea executării.*

Corespunzător, la caz, instanța de apel punctează că, în temeiul art.949 alin.(3) Cod Civil, creditorul SRL ,,R-Shipping Express” a acceptat executarea obligației fără rezerve, ceea ce prezumă că, a fost pe deplin satisfăcut de modul în care obligația a fost îndeplinită, or, ulterior nu mai poate pretinde penalități, deoarece tăcerea sa la momentul primirii executării este interpretată ca o renunțare tacită la aceste drepturi.

De altfel, norma citată supra impune creditorului un comportament transparent și loial, obligându-l să își manifeste intenția de a cere penalități în mod expres și fără echivoc, chiar dacă acceptă executarea obligației, or, s-ar crea un echilibru între interesele creditorului de a obține compensarea prejudiciului suferit prin întârziere și cele ale debitorului de a avea siguranța că plata încheie litigiul.

În astfel de circumstanțe, Colegiul civil constată că, suma penalității pretinse a fost calculată pentru o perioadă înafara termenului de valabilitate al contractului în cauză și reclamantul/intimat SRL ,,R-Shipping Express” a primit executarea, fără a-și rezerva expres dreptul de a cere plata penalităţii la primirea executării.

Respectiv, nu poate fi reținută concluzia primei instanțe că, reclamantul/intimat ar fi în drept să solicite penalitate în temeiul contractului nr. 0047 din 30.03.2022, or, odată ce obligația achitării a fost efectuată cu întârziere, creditorul la primirea executării urma să-și rezerve expres acest drept.

Așadar, potrivit legislației sus-menționate, dacă creditorul primește de la debitor executarea unei obligații tardive, fără a înainta pretenţii la primirea executării, se prezumă că acestuia nu i-au fost cauzate anumite prejudicii, dat fiind faptul că acesta nu le pretinde.

Deci, în virtutea faptului că pîrîtul a stins obligația principală integral, o parte pînă la înaintarea acțiunii în instanța de judecată, iar cealaltă pe parcursul examinării cauzei, și

reclamantul nu și-a rezervat expres dreptul de a cere penalități la momentul primirii executării, în aceste condiții, debitorul este eliberat de la plata eventualelor penalități.

Respectiv, în temeiul celor constatate supra de către instanța de apel, concluziile instanței de fond vis-a-vis de încasarea penalității, nu pot fi reținute, hotărîrea în latura respectivă fiind una neîntemeiată rezultată din interpretarea eronată a legii.

În cele din urmă, din raționamentele de legalitate expuse supra, materialului probator anexat la dosar și declarațiile date de părți în ședința instanței de apel, Colegiul Civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord consideră necesară admiterea cererii de apel depuse de SRL „Verix-Grup”, casarea parțială a hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul central din 14 mai 2024, în latura încasării penalității, cu emiterea unei noi hotărâri în această latură privind respingerea pretenției formulate de SRL „R-Shipping Express” către SRL „Verix-Grup”, privind încasarea penalității. În rest, se mențîi dispozițiile instanței de fond, fără a fi pusă în executare în latura înasării datoriei în sumă de 45 702,01 lei, în legătură cu achitarea acesteia.

Subsecvent concluziilor instanței de apel expuse supra, se vor anula măsurile de asigurare a acțiunii aplicate prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul central din 01.04.2024 pe bunurile imobile și mobile, inclusiv pe mijloacele bănești din conturile bancare ale SRL „Verix-Grup”, or, potrivit prevederilor art.180 alin.3 CPC, *(3) În cazul respingerii acţiunii, măsurile anterioare de asigurare a acţiunii se menţin pînă cînd hotărîrea judecătorească devine definitivă. În cazul admiterii acţiunii, măsurile anterioare de asigurare îşi păstrează efectul pînă la executarea hotărîrii judecătoreşti.*

În conformitate cu dispozițiile art.385 lit.c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil şi de contencios administrativ,-

D E C I D E:

Admite apelul declarat de SRL „Verix-Grup”.

Casează parțial hotărârea judecătoriei Bălți, sediul central, din 14 mai 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată formulată de SRL „R-Shipping Express” către SRL „Verix-Grup”, cu privire la încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată, în latura încasării penalității, și în această parte **emite o nouă hotărâre după cum urmează**:

Se respinge pretenția formulată de SRL „R-Shipping Express” către SRL „Verix-Grup”, privind încasarea penalității.

În rest, se mențin dispozițiile instanței de fond cu privire la încasarea de la SRL „Verix-Grup” în beneficiul SRL „R-Shipping Express”, a datoriei în sumă de 45 702,01 (patruzeci și cinci mii șapte sute doi,01) lei, fără a fi pusă în executare în această latură.

Se anulează măsurile de asigurare a acțiunii aplicate prin încheierea Judecătoriei Bălți sediul central din 01.04.2024 pe bunurile imobile și mobile, inclusiv pe mijloacele bănești din conturile bancare ale SRL „Verix-Grup”.

Decizia nu se supune recursului, fiind definitivă și irevocabilă de la pronunțare.

Președintele ședinței,
judecătorul **Elena Grumeza**

Judecători: **Natalia Costaș**

Ivan Parii